

KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,
KELUARGA DAN MASYARAKAT

DASAR KANAK-KANAK NEGARA

Perutusan

YANG BERHORMAT MENTERI

PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT

Bismillahirrahmannirrahim.

Pembangunan sahsiah kanak-kanak merupakan antara faktor penting dalam menyumbang kepada keutuhan institusi keluarga. Oleh yang demikian, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) tidak pernah berhenti melaksanakan usaha untuk meningkatkan kesejahteraan kanak-kanak tadbir urus dan mekanisme untuk perkembangan dan perlindungan kanak-kanak. Selaras dengan objektif Dasar Sosial Negara 2030 yang menjadi payung kepada polisi dan hala tuju pembangunan sosial negara, Dasar Kanak-Kanak Negara terkini telah diberi nafas baharu dengan penambahan elemen-elemen meliputi isu melibatkan kesihatan mental, pengeksploitan buruh kanak-kanak dan juga perlindungan atas talian kepada kanak-kanak.

Prakarsa menambah baik Dasar Kanak-Kanak Negara ini telah dilaksanakan melalui pendekatan keseluruhan negara (*whole-of-nation approach*) dengan melibatkan seluruh jentera dan agensi kerajaan, pemain industri, organisasi antarabangsa termasuk UNICEF, badan bukan kerajaan serta masyarakat sivil. Walhasil,

satu dasar komprehensif telah disusun agar kanak-kanak dapat mencapai potensi mereka sepenuhnya, di samping membentuk insan yang sihat, seimbang dan berperibadi unggul.

Di samping itu, satu pelan tindakan baharu juga akan dibangunkan bagi melengkapi Dasar Kanak-Kanak Negara, yang antara lain akan menggariskan tatanan bagi mengukuhkan tadbir urus, dasar perundangan dan penyampaian perkhidmatan kepada kanak-kanak. Dasar dan pelan tindakan ini turut mengambil kira akta, dasar dan pelan tindakan baharu dan sedia ada di bawah kementerian lain. Sehubungan itu, pelan tindakan yang bakal dilancarkan akan mengambil kira elemen dan konsep yang bugar dalam mendambakan penegakan hak kanak-kanak meliputi kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan mereka.

Hatta, terhasilnya dasar dan pelan tindakan ini adalah bukti iltizam kementerian dalam menerajui dan menyusun langkah untuk kesejahteraan kanak-kanak, ke arah masyarakat yang lebih sejahtera. Justeru itu, saya menyeru komitmen dan sokongan padu berterusan daripada semua pihak untuk menyemangati dan menjayakan dasar ini demi masa depan negara dan anak-anak kita.

Terima kasih.

YB DATO' SRI HAJAH NANCY SHUKRI

Prakata

KETUA SETIAUSAHA

KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN
MASYARAKAT

Kementerian ini merakamkan penghargaan kepada semua agensi peringkat Kementerian, Jabatan, Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) dan UNICEF yang telah terlibat dalam pembangunan dasar ini yang telah bermula semenjak tahun 2020.

Dasar Kanak-Kanak Negara dibangunkan selaras dengan Akta Kanak-Kanak 2001 dan Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak (CRC) dengan menggabungkan dasar-dasar sedia ada seperti Dasar Kanak-Kanak Negara, Dasar Perlindungan Kanak-Kanak Negara, elemen dalam Dasar Pendidikan Kesihatan Reproduksi dan Sosial Kebangsaan serta Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-Kanak Dalam Dunia Siber. Ia turut mengambil kira dasar dan pelan tindakan berkaitan kanak-kanak di bawah Kementerian lain.

Secara umumnya, Dasar ini menggariskan empat (4) objektif yang melibatkan hak kanak-kanak di Malaysia iaitu kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak dengan 16 keutamaan strategi yang akan memandu arah kepada Pelan Tindakan Dasar Kanak-Kanak Negara. Ia merangkumi aspek seperti persediaan keibubapaan dan pra-kelahiran, kesihatan, pendidikan, keselamatan, kebajikan, kesejahteraan keluarga, teknologi, infrastruktur serta sosioekonomi mengikut kitaran serta kualiti hidup kanak-kanak.

Harapan Kementerian supaya melalui dasar ini kanak-kanak dapat mencapai perkembangan yang holistik dalam persekitaran yang kondusif, di samping mempunyai peluang hidup yang sama rata bagi memastikan kepentingan terbaik kanak-kanak.

Terima kasih.

YBHG. DATUK DR. MAZIAH BINTI CHE YUSOFF

RAKAMAN PENGHARGAAN

Kementerian Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) ingin merakamkan ucapan penghargaan kepada Kementerian, Jabatan, Agensi, Badan Antarabangsa dan Pertubuhan Bukan Kerajaan berkenaan di atas kerjasama dan sokongan yang diberikan dalam penghasilan Dasar Kanak-Kanak Negara ini.

1. Kementerian Kewangan
2. Kementerian Pengajian Tinggi
3. Jabatan Peguam Negara
4. Polis Diraja Malaysia
5. Kementerian Perpaduan Negara
6. Kementerian Kesihatan
7. Kementerian Sumber Manusia
8. Kementerian Luar Negeri
9. Kementerian Pendidikan
10. Kementerian Ekonomi
11. Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan
12. Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri
13. Majlis Keselamatan Negara, Jabatan Perdana Menteri
14. Kementerian Pengangkutan
15. Kementerian Belia Dan Sukan
16. Kementerian Dalam Negeri
17. Kementerian Komunikasi
18. Kementerian Peralihan Tenaga Dan Transformasi Air
19. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
20. Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam
21. Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah
22. Kementerian Digital
23. Kementerian Pembangunan Masyarakat dan Kesejahteraan Rakyat (Sabah)
24. Kementerian Pembangunan Wanita, Kanak-Kanak dan Kesejahteraan Komuniti (Sarawak)
25. Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri
26. Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, Jabatan Perdana Menteri
27. Jabatan Kebajikan Masyarakat
28. Jabatan Kemajuan Masyarakat
29. Jabatan Perangkaan Malaysia
30. Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia
31. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara
32. Institut Sosial Malaysia
33. Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia
34. United Nations Children's Fund
35. Ahli-ahli Akademik dan Individu Profesional

PENGENALAN

Malaysia telah meratifikasi Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak (*Convention on the Rights of the Child* - CRC) pada 17 Februari 1995 yang menekankan prinsip kepentingan terbaik bagi kanak-kanak (*best interest of the child*) berdasarkan kepada empat (4) prinsip utama iaitu kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan.

Dalam usaha memastikan hak kanak-kanak terus terpelihara, beberapa inisiatif telah diambil oleh pihak Kerajaan antaranya melalui penggubalan beberapa akta di bawah KPWKM iaitu Akta Kanak-Kanak 2001 (Pindaan 2016), Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984, Akta Pusat Jagaan 1993 dan Akta Keganasan Rumah Tangga 1994 (Pindaan 2012 dan 2017).

Selain daripada itu terdapat juga akta-akta di bawah bidang kuasa kementerian lain seperti Akta Pengangkatan 1952, Akta Pendaftaran Pengangkatan 1952, Akta Penjagaan Kanak-Kanak 1961, Akta Kanak-Kanak dan Orang Muda (Pekerjaan) 1966 (Pindaan 2010 dan 2018), Akta Pendidikan 1996, Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Kanak-Kanak 2017 (Pindaan 2023) dan Akta Keterangan Saksi Kanak-Kanak 2007.

Penggubalan akta-akta ini bertujuan untuk memberi perlindungan yang lebih jitu dan menyeluruh kepada kanak-kanak. Walau bagaimanapun selepas akta-akta ini dikuatkuasakan terdapat beberapa jurang dan cabaran yang perlu dikaji dan disemak semula.

Justeru itu, dasar ini akan menjadi dasar induk yang lebih komprehensif berkaitan kanak-kanak serta merupakan satu dasar yang menyeluruh dan meliputi semua kanak-kanak di Malaysia. Matlamat utama dasar ini diperkenalkan adalah bagi memastikan supaya kanak-kanak memiliki tahap kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan yang mana turut merangkumi aspek kesihatan, pendidikan, keselamatan dan kebajikan yang lebih terjamin. Dasar ini juga mengambil kira keperluan intervensi secara bersasar untuk kumpulan kanak-kanak yang dikenal pasti berisiko supaya mereka dapat menikmati peluang dan ruang untuk mencapai perkembangan yang holistik.

Dasar ini adalah kemuncak kepada lebih daripada setahun usaha yang melibatkan siri perbincangan, perkongsian strategi dan kerjasama peringkat tertinggi yang melibatkan Kementerian dan Agensi di peringkat Persekutuan, Negeri, Pertubuhan Bukan Kerajaan, Badan Antarabangsa dan penyertaan kanak-kanak.

ISI KANDUNGAN	MUKA SURAT
LATAR BELAKANG	11
PERNYATAAN DASAR	13
OBJEKTIF	14
SKOP	15
TERAS DASAR	18
OBJEKTIF DASAR DAN KEUTAMAAN STRATEGIK	20
OBJEKTIF 1:	21
Menambah baik peluang kanak-kanak untuk meneruskan kelangsungan hidup secara sihat dan selamat melalui perkhidmatan kesihatan, sokongan dan bantuan sosial	
Keutamaan Strategik 1:	22
Menambah baik tahap kesihatan dalam kalangan kanak-kanak	
Keutamaan Strategik 2:	23
Mencegah kemalangan dan menangani ancaman baharu kepada kelangsungan hidup kanak-kanak	
Keutamaan Strategik 3:	24
Meningkatkan usaha bagi mencegah dan menangani masalah beban berganda malpemakanan dalam kalangan kanak-kanak dan ibu mengandung	
OBJEKTIF 2:	25
Memperkuh aspek perlindungan kanak-kanak daripada sebarang bentuk keganasan, eksploitasi, penderaan, pengabaian termasuklah pemerdagangan orang dan seterusnya diberi rehabilitasi dan diintegrasikan ke dalam keluarga dan masyarakat	
Keutamaan Strategik 4:	26
Memperkuh mekanisme perlindungan melalui pencegahan, pengesanan, proses rujukan dan intervensi terhadap kanak-kanak yang telah menjadi mangsa bagi penderaan, pengabaian, penganiayaan, eksploitasi, serta keganasan rumah tangga.	

ISI KANDUNGAN

MUKA SURAT

Keutamaan Strategik 5:	27
Mencegah pemisahan kanak-kanak daripada keluarga, dan menjamin pemeliharaan alternatif yang berkualiti dan perlindungan kanak-kanak yang tidak dijaga oleh ibu bapa, terpisah daripada keluarga, atau dimasukkan ke institusi.	
Keutamaan Strategik 6:	28
Memperkuh perlindungan dan pencegahan terhadap eksploitasi dan perdagangan kanak-kanak	
Keutamaan Strategik 7:	29
Perlindungan terhadap kanak-kanak yang berkonflik dengan undang-undang	
Keutamaan Strategik 8:	30
Memastikan penggunaan internet yang selamat dan sesuai	
OBJEKTIF 3:	31
Memastikan semua kanak-kanak berkembang maju dari segi fizikal, kognitif, bahasa, sosio-emosi, sahsiah dan kerohanian supaya mereka mencapai potensi yang optimum	
Keutamaan Strategik 9:	32
Memperkuh penyampaian perkhidmatan yang lebih bersifat mesra kanak-kanak dalam aspek kesihatan reproduktif, kesihatan mental serta membendung penyalahgunaan dadah dan kesalahan jenayah dalam kalangan kanak-kanak	
Keutamaan Strategik 10:	34
Memperkuh ketersediaan dan kebolehcapaian serta kualiti sistem perkhidmatan intervensi awal bagi kanak-kanak kurang upaya	
Keutamaan Strategik 11:	35
Menjamin akses kepada Asuhan dan Pendidikan Awal Kanak-Kanak yang inklusif dan berkualiti	

ISI KANDUNGAN

MUKA
SURAT

Keutamaan Strategik 12:	36
Memastikan semua kanak-kanak perempuan dan lelaki untuk melengkapkan tempoh pendidikan wajib selaras Akta 550	
Keutamaan Strategik 13:	37
Mengurangkan jurang dalam keberhasilan pembelajaran	
OBJEKTIF 4:	38
Meningkatkan peluang kanak-kanak mengikut tahap keupayaan bagi penyertaan yang bermakna dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan kepentingan terbaik dan kesejahteraan mereka	
Keutamaan Strategik 14:	39
Memperkuhkan penyertaan dan amalan kanak-kanak yang selamat dan bermakna dalam komuniti, sekolah dan dalam talian	
Keutamaan Strategik 15:	40
Mengurangkan ketidaksamaan dalam mengakses maklumat yang berkualiti dan bahan bersesuaian bagi kanak-kanak	
Keutamaan Strategik 16:	41
Memupuk budaya dalam kalangan masyarakat supaya lebih mendengar dan mempertimbangkan pandangan kanak-kanak secara aktif	
LAIN-LAIN OBJEKTIF SOKONGAN	42
STRATEGI PELAKSANAAN	43
SENARAI AKTA BERKAITAN KANAK-KANAK	44
SENARAI AKRONIM DAN SINGKATAN	45

LATAR BELAKANG

Perkembangan dan pembangunan kanak-kanak merupakan satu fasa yang penting mengambil kira mereka merupakan generasi yang akan menerajui negara dan dunia di masa hadapan. Ia bukan hanya terhad kepada perkembangan fizikal semata-mata, malah turut meliputi psikologi, kognitif, emosi, sosial dan rohaniah. Kanak-kanak perlu diberi pemeliharaan dan perlindungan daripada pengabaian, penderaan, pengeksploitasian atau pemerdagangan orang agar perkembangan mereka tidak terbantut yang boleh menyumbang kepada permasalahan sosial dalam kalangan kanak-kanak di Malaysia.

Dasar Kanak-Kanak Negara (DKKN) dan Pelan Tindakan Kanak-Kanak Negara 2009-2015 merupakan satu dasar yang menyentuh hak terhadap kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan dan penyertaan kanak-kanak supaya dapat menikmati peluang dan ruang untuk mencapai perkembangan holistik dalam persekitaran yang kondusif.

.....

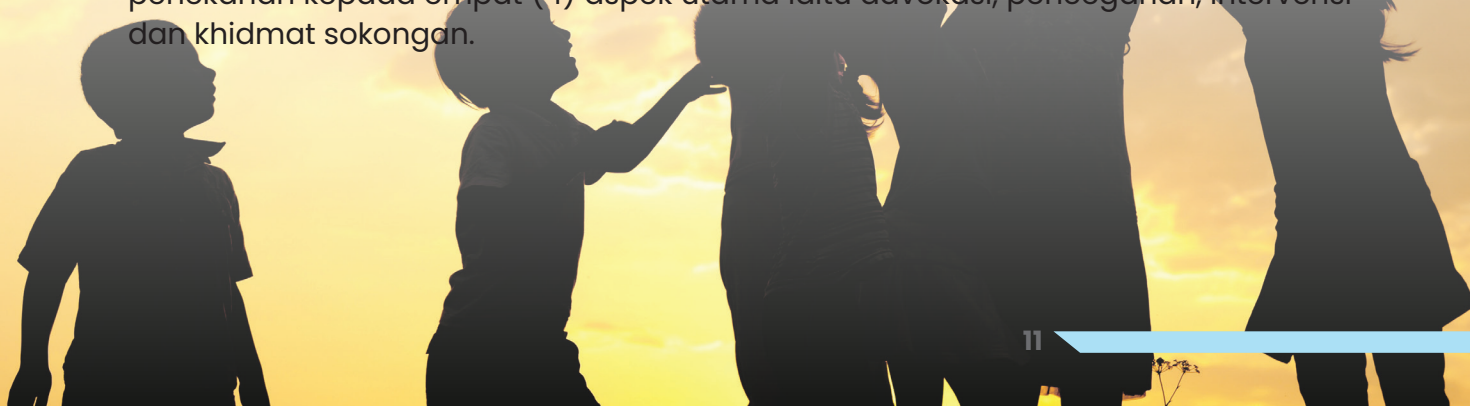
Dasar Perlindungan Kanak-Kanak (DPKK) dan Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-Kanak 2009-2015 merupakan satu dasar yang mengandungi pernyataan mengenai prinsip perlindungan serta memberi tumpuan kepada aspek advokasi, pencegahan, khidmat sokongan serta penyelidikan dan pembangunan bagi melindungi kanak-kanak daripada penderaan, pengabaian, penganiayaan dan eksploitasi.

.....

Dasar Pendidikan Kesihatan Reproduktif dan Sosial Kebangsaan (PEKERTI) yang diiringi Pelan Tindakan Pendidikan Kesihatan Reproduktif dan Sosial Kebangsaan 2022-2025 merupakan dasar mengenai pendidikan kesihatan reproduktif dan sosial yang terpakai untuk semua lapisan masyarakat tanpa mengira peringkat umur.

.....

Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-Kanak Dalam Dunia Siber (PTCOP) 2015-2020 untuk menangani masalah aktiviti kanak-kanak dalam talian dengan memberi penekanan kepada empat (4) aspek utama iaitu advokasi, pencegahan, intervensi dan khidmat sokongan.

Semua dasar dan pelan tindakan ini adalah selaras dengan **Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak (Convention on the Rights of the Child - CRC)** dan **Akta Kanak-Kanak 2001 [Akta 611]** yang menekankan prinsip kepentingan terbaik bagi kanak-kanak (*best interest of the child*). Sehubungan dengan itu, satu **Dasar Kanak-Kanak Negara** baharu yang lebih komprehensif telah dibangunkan dengan menambah baik kepada dasar-dasar berserta pelan tindakan kanak-kanak sedia ada.

Malaysia yang merupakan Negara Pihak kepada CRC amat komited untuk memastikan kebajikan, kesejahteraan dan keselamatan kanak-kanak yang merupakan generasi penyambung nadi pembangunan negara pada masa hadapan terjamin. Dasar ini menggariskan beberapa panduan dan rujukan untuk memperkukuh lagi tadbir urus, kerangka dasar, perundangan dan penyampaian perkhidmatan yang lebih holistik dan berkualiti demi mempertingkatkan kesejahteraan kanak-kanak di Malaysia.

Dalam masa yang sama, kanak-kanak merupakan salah satu kumpulan sasar khusus yang perlu diperkasa dalam **Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMKe-13)** sebagai usaha untuk mencapai status negara yang makmur, inklusif, dan mampan di samping melahirkan masyarakat yang saksama dan penyayang. Bukan itu sahaja, dasar ini dijaikan melalui komitmen negara bawah **Matlamat Pembangunan Mampan (Sustainable Development Goals - SDG)** dalam memastikan tiada lapisan masyarakat yang terpinggir.

PERNYATAAN DASAR

“

Dasar Kanak-Kanak Negara adalah satu dasar yang komprehensif mengenai hak kanak-kanak di Malaysia supaya dapat mencapai perkembangan yang holistik dalam persekitaran yang kondusif, di samping mempunyai peluang hidup yang sama rata dengan memperkasakan peranan, tindakan dan kerjasama semua pihak termasuk kerajaan, swasta, Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO), ibu bapa/penjaga dan komuniti.

”

MATLAMAT DASAR

“

Matlamat dasar ini adalah untuk melahirkan kanak-kanak yang dapat mencapai potensi mereka sepenuhnya di samping membentuk insan seimbang dan berperibadi unggul yang sihat, cergas, berilmu, inovatif, kreatif, berjati diri, berdaya saing, progresif dan mempunyai nilai-nilai murni ke arah kesejahteraan Malaysia.

”

OBJEKTIF

Bagi mencapai visi ini, Dasar Kanak-Kanak Negara mempunyai **empat (4)** objektif iaitu:

OBJEKTIF
1

Menambah baik peluang kanak-kanak untuk meneruskan kelangsungan hidup secara sihat dan selamat melalui perkhidmatan kesihatan, sokongan dan bantuan sosial

OBJEKTIF
2

Memperkuh aspek perlindungan kanak-kanak daripada sebarang bentuk keganasan, eksploitasi, penderaan, pengabaian termasuklah pemerdagangan orang dan seterusnya diberi, rehabilitasi dan diintegrasikan ke dalam keluarga dan masyarakat

OBJEKTIF
3

Memastikan semua kanak-kanak berkembang maju dari segi fizikal, kognitif, bahasa, sosio-emosi, sahsiah dan kerohanian supaya mereka mencapai potensi yang optimum

OBJEKTIF
4

Meningkatkan peluang kanak-kanak mengikut tahap keupayaan bagi penyertaan yang bermakna dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan kepentingan terbaik dan kesejahteraan mereka

SKOP

Dasar Kanak-Kanak Negara merupakan satu dasar yang menyeluruh dan meliputi semua kanak-kanak di Malaysia. Dasar ini diperkenalkan adalah bagi memastikan supaya kanak-kanak memiliki tahap kelangsungan hidup, perlindungan, perkembangan, dan penyertaan yang turut merangkumi aspek kesihatan, pendidikan, keselamatan dan kebajikan yang lebih terjamin. Dasar ini juga mengambil kira keperluan intervensi secara bersasar untuk kumpulan kanak-kanak yang dikenal pasti berisiko supaya mereka dapat menikmati peluang dan ruang untuk mencapai perkembangan yang holistik.

Dasar ini mengambil kira situasi yang dihadapi kanak-kanak perempuan dan lelaki pada peringkat kitaran hidup yang berbeza, serta implikasi pada satu peringkat hidup kepada peringkat hidup yang seterusnya seperti yang berikut:

- i. Peringkat awal kehidupan kanak-kanak ditakrifkan sebagai tempoh dari kelahiran sehingga berumur lapan (8) tahun¹. Ini merupakan tempoh yang sangat kritikal dalam kehidupan di mana perkembangan kanak-kanak telah bermula. Dalam tempoh ini, proses pertumbuhan dan perkembangan pesat otak sedang berlaku. Antara masalah utama yang sering dihadapi pada peringkat awal kehidupan kanak-kanak adalah seperti malpemakanan, akses yang tidak sama rata kepada pendidikan awal, serta penderaan yang boleh menjejaskan perkembangan jangka panjang kanak-kanak dari aspek fizikal, sosial, tingkah laku dan psikologi.
- ii. Masa remaja merupakan suatu tempoh peralihan dari alam kanak-kanak ke alam dewasa yang melibatkan perubahan biologi, psikologi, dan sosial. Remaja berisiko mengalami masalah seperti komplikasi penyakit jangkitan seksual, kehamilan remaja, pembuangan bayi, kesihatan mental serta terdedah dengan kegiatan jenayah. Di Malaysia, masalah penyalahgunaan bahan dalam kalangan remaja seperti merokok, pengambilan dadah dan minuman beralkohol didapati semakin meningkat dalam kalangan remaja².
- iii. Belia merupakan antara kumpulan yang berisiko. Secara keseluruhannya, sebanyak 14 hingga 16% belia yang berumur antara 15 hingga 24 tahun tiada pendidikan, pekerjaan atau latihan³. Daripada peratusan ini, 18 hingga 21% adalah wanita manakala (10) hingga 11% adalah lelaki. Selain itu, kadar pengangguran dalam kalangan belia pada tahun 2021 adalah 11.3%⁴.

¹UNESCO (2021). *Early Childhood Care and Education*. Online. Available at: <https://en.unesco.org/themes/early-childhood-care-and-education> Accessed 14 December 2021

²National Health and Morbidity Survey 2017: Adolescent and Mental Health Ministry of Health (2020). *Under five deaths in Malaysia: Year 2016*. Online. Available at: [698-technical-report-of-under-five-deaths-in-malaysia-2016-compressed \(moh.gov.my\)](#). Accessed 12 October 2021.

³Tey, Nai P. 'The State of the Youth in Malaysia', *Population Statistics Malaysia 2018*, Population Studies Unit, 2019, p129, p139

⁴Laporan Survei Tenaga Buruh, Malaysia, 2021, Jabatan Perangkaan Malaysia

Dasar ini mengambil kira perbezaan kualiti hidup kanak-kanak yang melibatkan kategori seperti berikut:-

i. Kanak-kanak yang hidup dalam kemiskinan:

Pada tahun 2019, 8.7% isi rumah yang ada kanak-kanak, hidup dalam kemiskinan jika dibandingkan dengan 2.1% isi rumah tanpa kanak-kanak. Sementara itu, 24.6% daripada isi rumah yang ada kanak-kanak adalah hidup kurang daripada 1.5 kali bawah garis kemiskinan dan berisiko tinggi untuk menjadi miskin tegar⁵. Kadar kemiskinan purata negara yang telah meningkat kepada 8.4% pada tahun 2020 akibat daripada pandemik COVID-19 yang menyebabkan tahap kemiskinan dalam kalangan kanak-kanak meningkat dengan ketara.

Kemiskinan kanak-kanak telah menyebabkan pelbagai kekurangan dan risiko yang mampu memberi kesan negatif ke atas peluang kehidupan kanak-kanak. Contohnya kanak-kanak yang hidup dalam kemiskinan, berisiko untuk tidak menghadiri sekolah atau berhenti sekolah atas beberapa faktor seperti ibu bapa atau penjaga yang tidak berkemampuan untuk membayar kos pengangkutan, pakaian seragam sekolah dan bekalan sekolah yang lain. Ini juga menyebabkan kanak-kanak berkenaan kurang berminat dan rendah kesedaran terhadap kepentingan pendidikan.

ii. Kanak-kanak kurang upaya:

Akta Orang Kurang Upaya 2008 telah menyatakan bahawa "Orang Kurang Upaya (OKU)" termasuklah mereka yang mempunyai kekurangan jangka masa panjang, iaitu dari sudut fizikal, mental, intelektual atau deria yang boleh menyekat penyertaan penuh dan berkesan dalam masyarakat. Kanak-kanak kurang upaya di negara ini kurang mempunyai akses kepada pendidikan dan perkhidmatan kesihatan yang mencukupi serta penyertaan sosial sehingga mengakibatkan keberhasilan hidup yang berbeza jika dibandingkan dengan kanak-kanak yang lain⁶. Sehingga kini, populasi kanak-kanak kurang upaya di Malaysia ialah 4.7%⁷.

⁵(Khazanah Research Institute, 2021) *Building Resilience: Towards Inclusive Social Protection in Malaysia*

⁶UNICEF (2019). *Issue Brief: Children with disabilities in Malaysia*. United Nations' Children's Fund, Kuala Lumpur

⁷National Health and Morbidity Survey 2016: Maternal and Child Health

iii. Kanak-kanak daripada kalangan masyarakat peribumi:

Orang Asli, Anak Negeri Sabah dan Sarawak mewakili 14% daripada keseluruhan jumlah populasi di Malaysia pada tahun 2020. Kanak-kanak Orang Asli telah menunjukkan kadar kemiskinan, kematian, malpemakanan serta mengalami risiko kewujudan penyakit yang lebih tinggi⁸. Kanak-kanak Orang Asli juga mengalami risiko yang tinggi untuk tidak hadir atau keciciran sekolah⁹. Ini disebabkan beberapa faktor seperti infrastruktur asas yang tidak mencukupi, kekurangan fasiliti dan perkhidmatan seperti jalan perhubungan, bekalan elektrik dan telekomunikasi menyebabkan tahap pendidikan dalam kalangan Orang Asli rendah. Ini sekali gus akan mengurangkan mobiliti sosial dan keberhasilan hidup kumpulan ini.

iv. Kanak-kanak berisiko

Kanak-kanak berisiko seperti mangsa pengabaian, penderaan, penganiayaan, eksploitasi, hamil luar nikah, jenayah dan perkahwinan bawah umur boleh menyebabkan mereka mengalami trauma. Ini akan menyebabkan risiko

permasalahan fizikal, mental dan psikososial yang lebih tinggi. Perkara ini berlaku disebabkan oleh faktor kemiskinan, penyakit, keruntuhan institusi kekeluargaan, kematian ibu bapa, pemenjaraan atau penahanan ibu bapa, hilang keupayaan, diskriminasi, penyalahgunaan dadah dan bahan, konflik atau bencana.

v. Kanak-kanak yang mempunyai konflik dengan undang-undang

Kanak-kanak yang mempunyai konflik dengan undang-undang atau sistem keadilan jenayah akan melalui beberapa proses termasuk siasatan polis dan prosiding Mahkamah. Sekiranya kanak-kanak didapati bersalah, mereka akan dikenakan perintah atau hukuman, antaranya adalah denda, bon berkelakuan baik, perintah khidmat masyarakat atau ditempatkan di Sekolah Diluluskan/ Sekolah Henry Gurney yang ditubuhkan bawah Akta 611 atau penjara. Seramai 3,457 kanak-kanak yang terlibat dengan jenayah telah direkodkan pada tahun 2021 berbanding 5,342 pada tahun 2020¹⁰. Kanak-kanak bagi kategori ini juga mempunyai risiko yang tinggi untuk terus di diskriminasi dan cenderung untuk terjebak dengan kegiatan jenayah selepas mereka dibebaskan.

⁸Orphan CARE, 2018. *Strategic review of the system of caring for vulnerable children in Malaysia Case Study: Negeri Sembilan. Government of Malaysia and UNICEF (2020). Situation Analysis of Women and Children in Malaysia. United Nations Children's Fund. Kuala Lumpur. Child Rights Coalition Malaysia (2019). Status report on child rights in Malaysia. Selangor*
⁹UNICEF (2018). *Situation Analysis of Adolescents in Malaysia. Online. Available at: Situation Analysis of Adolescents in Malaysia | UNICEF Malaysia. Accessed 12 May 2021.*
¹⁰Sumber: Kementerian Dalam Negeri

TERAS DASAR

Teras dasar ini mengambil kira semua prinsip asas yang diperlukan oleh kanak-kanak daripada aspek pencegahan, pembangunan, perlindungan, intervensi pemulihan dan pengintegrasian kanak-kanak dalam masyarakat. Ibu bapa/penjaga, komuniti, kerajaan, NGO dan sektor swasta perlu menyediakan perkhidmatan asas yang berfokuskan kepada kanak-kanak seperti pendidikan, kesihatan, sokongan sosioekonomi dan sistem sokongan sosial.

Kitaran hidup (Life cycle)

Setiap kanak-kanak mempunyai tahap perkembangan yang berbeza yang dipengaruhi oleh pelbagai faktor seperti genetik, neurologi, fizikal, persekitaran serta emosi. Secara amnya, faktor persekitaran banyak mempengaruhi kanak-kanak.

Antara faktor persekitaran yang boleh mempengaruhi perkembangan psikologi, sosial dan kelakuan kanak-kanak adalah persekitaran fizikal, geografi, pengaruh sosial dan hubungan dengan keluarga khususnya rakan sebaya, guru serta individu terdekat.

Pelbagai dimensi (Multi-dimensionality)

Pelbagai dimensi ini mengambil kira tahap pendidikan, kesihatan dan taraf hidup yang diukur melalui sepuluh (10) indikator iaitu nutrisi, kematian kanak-kanak, tahun bersekolah, kehadiran ke sekolah, akses kepada bahan api memasak, sanitasi, air minuman, elektrik dan perumahan serta pemilikan aset¹¹.

Keterangkuman/ Inklusiviti (Inclusivity)

Dasar ini menekankan prinsip keterangkuman yang meliputi penerimaan serta tanggungjawab dalam penyediaan akses terhadap kepentingan terbaik bagi setiap kanak-kanak. Prinsip ini terpakai dalam membuat semua keputusan, perancangan, pelaksanaan program dan akses perkhidmatan.

Kesaksamaan/ Ekuiti (Equity)

Dasar ini menekankan prinsip sejagat untuk mendukung keperluan dan kepentingan yang unik bagi setiap kanak-kanak terutamanya kumpulan kanak-kanak rentan dan terpinggir. Oleh yang demikian, keutamaan diberikan untuk memenuhi keperluan bagi kanak-kanak yang memerlukan perkhidmatan sokongan tambahan.

¹¹Global Multidimensional Poverty Index / OPHI. <https://ophi.org.uk/multidimensional-poverty-index/>

TERAS DASAR

Tanpa diskriminasi (*Non- discrimination*)

Dasar ini terpakai bagi semua kanak-kanak di Malaysia tanpa mengira jantina, umur, bangsa, etnik, ketidakupayaan, geografi, sosioekonomi serta agama. Namun, ia tertakluk kepada peraturan dan perundangan sedia ada yang sedang berkuat kuasa.

Kepentingan terbaik kanak-kanak (*Best interest of the child*)

Kepentingan terbaik kanak-kanak hendaklah diberikan keutamaan dalam pelaksanaan undang-undang, dasar, inisiatif kerajaan, aspek pentadbiran serta keputusan kehakiman.

Hak yang saling bergantung (*Interdependence of rights*)

Semua hak kanak-kanak saling bergantung dan mempengaruhi di antara satu sama lain. Justeru, kanak-kanak perlu dilindungi daripada sebarang diskriminasi, dihormati dan dipenuhi hak berdasarkan peraturan dan perundangan sedia ada yang sedang berkuat kuasa.

Berasaskan keluarga (*Family focused*)

Kesejahteraan kanak-kanak adalah bergantung kepada keupayaan dan kefungsiannya institusi keluarga untuk memelihara, melindungi serta memenuhi aspek keperluan fizikal, mental, emosi dan sosial kanak-kanak. Keberhasilan kanak-kanak bermula pada peringkat institusi keluarga di mana ibu bapa hendaklah mempunyai pengetahuan, kemahiran dan ilmu asas yang penting bagi mendidik mereka dengan sempurna.

Penyetempatan (*Localization*)

Pelaksanaan Dasar ini hendaklah disesuaikan dengan budaya setempat serta mematuhi perundangan yang sedang berkuat kuasa memandangkan Malaysia memiliki komposisi penduduk yang terdiri daripada pelbagai kaum, budaya, adat dan agama.

Penyampaian perkhidmatan yang holistik (*Holistic service delivery*)

Penyampaian perkhidmatan kepada kanak-kanak hendaklah bersifat holistik dan merentas pelbagai aspek seperti perundangan, pendidikan, kesihatan dan pemakanan, pemeliharaan dan perlindungan, pembasmian kemiskinan, keselamatan, sistem sokongan sosial, advokasi dan kesedaran, pengukuhan institusi kekeluargaan dan penerapan nilai-nilai murni.

OBJEKTIF DASAR DAN KEUTAMAAN STRATEGIK

Terdapat empat (4) objektif utama Dasar Kanak-Kanak Negara dengan 16 Keutamaan Strategi yang akan memandu arah kepada Pelan Tindakan Dasar Kanak-Kanak Negara. Setiap objektif meliputi beberapa keutamaan yang telah dikenal pasti melalui sesi libat urus bersama-sama Kerajaan Persekutuan, Negeri Sabah dan Sarawak, sektor swasta, Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO), ahli akademik dan masyarakat sivil termasuk kanak-kanak di Malaysia.

OBJEKTIF 1

MENAMBAH BAIK PELUANG KANAK-KANAK UNTUK MENERUSKAN KELANGSUNGAN HIDUP SECARA SIHAT DAN SELAMAT MELALUI PERKHIDMATAN KESIHATAN, SOKONGAN DAN BANTUAN SOSIAL

Perkara 6 CRC menyatakan bahawa setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk hidup. Perkara 24 CRC pula menyatakan bahawa setiap kanak-kanak juga mempunyai hak untuk mencapai tahap kesihatan yang terbaik daripada sudut fizikal dan mental. Hak kesihatan bukan sahaja merangkumi hak penjagaan dan penentuan tahap kesihatan tetapi juga termasuk hak-hak lain seperti akses kepada air yang bersih, sanitasi, pemakanan dan perumahan, keadaan tempat kerja dan persekitaran yang sihat, pendidikan dan maklumat berkaitan kesihatan termasuk kesihatan reproduktif dan sosial (SRH).

Justeru itu, tiga (3) keutamaan strategik telah dikenal pasti bagi mencapai objektif ini iaitu:

Keutamaan Strategik 1:

Menambah baik tahap kesihatan dalam kalangan kanak-kanak

Keutamaan Strategik 2:

Mencegah kemalangan dan menangani ancaman baharu kepada kelangsungan hidup kanak-kanak

Keutamaan Strategik 3:

Meningkatkan usaha bagi mencegah dan menangani masalah beban berganda malpemakanan dalam kalangan kanak-kanak dan ibu mengandung

KEUTAMAAN STRATEGIK 1

Menambah baik tahap kesihatan dalam kalangan kanak-kanak

Semenjak kemerdekaan, perkhidmatan kesihatan yang disediakan telah berkembang dari segi akses kepada perkhidmatan dan revolusi jenis rawatan dan peralatan. Perkembangan kesihatan ini telah meningkatkan status kesihatan kanak-kanak. Ini dapat dilihat dengan pengurangan morbiditi dan mortaliti dalam kumpulan umur ini.

Akses kepada perkhidmatan kesihatan dan kemajuan teknologi antara penyumbang kepada peningkatan taraf kesihatan kanak-kanak. Walau bagaimanapun, masih terdapat isu jurang ketidaksamaan disebabkan status sosioekonomi dan perubahan tingkah laku menjurus kepada kepentingan kesihatan. Selain itu, sebanyak 18% golongan ibu mengandung yang tidak mempunyai pendidikan formal juga didapati kurang mendapat vaksinasi penuh.

Impak kesihatan kanak-kanak terhadap masalah berat badan menyebabkan risiko untuk mendapat penyakit tidak berjangkit seperti kardiovaskular, diabetes dan hipertensi akan meningkat.

KEUTAMAAN STRATEGIK 2

Mencegah kemalangan dan menangani ancaman baharu kepada kelangsungan hidup kanak-kanak

Kemalangan jalan raya dan kecederaan merupakan punca utama kematian kanak-kanak berumur bawah lima (5) tahun dan penyebab utama kemasukan ke fasiliti kesihatan kerajaan. Antara risiko lain yang dihadapi oleh kanak-kanak termasuk terjatuh, keracunan, kebakaran atau terbakar, sesak nafas, tertelan atau tercekik bendasing dan lemas, di mana 99% daripada punca kemalangan ini boleh dicegah. Di Malaysia, pada tahun 2016, daripada 308 kematian yang disebabkan oleh kecederaan dalam kalangan kanak-kanak yang berumur lima (5) tahun ke bawah, 34.7% adalah kemalangan jalan raya, 22.1% akibat lemas, 15.3% akibat penderaan, 2.9% akibat luka terbakar, 2.3% akibat jatuh dari tempat yang tinggi dan bakinya adalah disebabkan oleh faktor-faktor yang lain. 56.5% kecederaan ini berlaku dalam persekitaran rumah¹².

Pencemaran alam sekitar seperti air larut resap dari tapak pelupusan sampah dan bahan kimia hasil daripada aktiviti pertanian dan perkilangan boleh mencemarkan sumber air yang terawat sehingga membahayakan perkembangan kanak-

kanak dan menyebabkan kematian. Pengurusan sisa buangan berbahaya dan pembuangan haram merupakan antara isu yang telah lama wujud di Malaysia. Masalah jerebu yang mengakibatkan bacaan Indeks Pencemaran Udara (IPU) yang tidak sihat juga telah menjadi salah satu punca berlakunya penutupan sekolah. Pada September 2019, hampir 2,500 sekolah ditutup di seluruh Malaysia, menjejaskan sekurang-kurangnya 1.7 juta murid¹³.

Perubahan iklim pula memburukkan lagi risiko pencemaran terutamanya apabila taburan hujan yang tinggi telah menyebabkan berlakunya banjir sehingga mencemarkan sumber air semula jadi. Perubahan iklim juga memberi ancaman serius terhadap sektor pertanian yang akan turut mempengaruhi jaminan keselamatan makanan. Selain itu, perubahan iklim yang berlaku secara ekstrem meningkatkan lagi kebarangkalian berlakunya bencana alam seperti tanah runtuh, kemarau dan lain-lain yang menyebabkan kanak-kanak terdedah kepada risiko kecederaan, kesihatan dan kematian.

¹²Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga, Kementerian Kesihatan Malaysia

¹³The Straits Times (2019) Schools in Peninsular Malaysia closed due to haze,

KEUTAMAAN STRATEGIK 3

Meningkatkan usaha bagi mencegah dan menangani masalah beban berganda malpemakanan dalam kalangan kanak-kanak dan ibu mengandung

Malaysia kini berhadapan dengan masalah beban berganda malpemakanan iaitu situasi di mana masalah kekurangan dan berlebihan pemakanan wujud pada masa yang sama sepanjang fasa kanak-kanak. Di samping masalah bantut dan susut dalam kalangan kanak-kanak bawah lima (5) tahun yang amat membimbangkan, masalah berlebihan berat badan dan obesiti dalam kalangan kanak-kanak serta penyakit tidak berjangkit berkaitan pemakanan turut meningkat. Prevalens bantut dalam kanak-kanak bawah umur lima (5) tahun adalah lebih kurang sama iaitu 21.3% pada 2016 dan 21.2% pada 2022. Prevalens kurang berat badan menunjukkan peningkatan iaitu 13.7% pada 2016 kepada 15.3% pada 2022. Manakala, prevalens susut menunjukkan penurunan daripada 11.5% pada tahun 2016 kepada 11.0% pada 2022. Prevalens berlebihan berat badan menunjukkan penurunan daripada 6.4% pada tahun 2016 kepada 6.0% pada 2022. Walau bagaimanapun, prevalens bantut dan susut masih diklasifikasikan tinggi dan signifikan untuk kesihatan awam¹⁴.

Selain itu, berlebihan berat badan dan obesiti dalam kalangan remaja berumur antara sepuluh (10) sehingga 12 tahun meningkat daripada 30.4% pada tahun 2012 kepada 33.7% pada tahun 2017; manakala prevalens remaja berumur di antara 13 sehingga 17 tahun turut meningkat daripada 24.6% pada tahun 2012 kepada 30.5% pada tahun 2022¹⁵. Prevalens anemia dalam kalangan wanita pada umur reproduktif, (15 hingga 49 tahun) iaitu 34.7% pada tahun 2015. Walaupun prevalens anemia menurun ke 29.9% pada tahun 2019, namun ia masih kekal sebagai isu kesihatan awam dan belum mencapai

sasaran yang ditetapkan dalam SDG¹⁶. Statistik tersebut telah menunjukkan cabaran dalam menjamin akses kepada pemakanan berkhasiat dan seimbang.

Masalah beban berganda malpemakanan bukan sahaja menjejaskan pertumbuhan kanak-kanak, malah turut memberi kesan terhadap perkembangan kognitif yang boleh mempengaruhi pencapaian akademik dan potensi kecemerlangan mereka. Apabila mencapai peringkat dewasa, mereka berisiko mendapat penyakit tidak berjangkit seperti diabetes yang mampu menjejaskan produktiviti mereka.

Antara penyebab beban berganda malpemakanan termasuklah ketidakmampuan untuk mendapat bekalan makanan yang bernutrisi dalam kuantiti yang mencukupi di kalangan keluarga yang berpendapatan rendah. Ia juga disebabkan oleh pilihan makanan yang kurang berkhasiat terutamanya dipengaruhi oleh pengiklanan; tidak aktif secara fizikal; masalah kebersihan dan akses sumber air bersih dalam kalangan golongan terpinggir serta sokongan yang terhad kepada wanita bekerja untuk meneruskan penyusuan bayi secara eksklusif.

Oleh yang demikian, program advokasi dan kesedaran bagi pengesanan awal masalah beban berganda malpemakanan melalui saringan adalah penting untuk membantu kanak-kanak mencapai pertumbuhan dan perkembangan yang optimum dan mengelakkan kes kematian¹⁷.

¹⁴National Health and Morbidity Survey 2016 & 2012

¹⁵National Health and Morbidity Survey (Adolescent) 2022;

¹⁶Malaysia Voluntary National Review (VNR) 2021; National Health and Morbidity Survey (NCD) 2015; National Health and Morbidity Survey (NCD) 2019

¹⁷National Health and Morbidity Survey 2016: Maternal and Child Health

OBJEKTIF 2

MEMPERKUKUH ASPEK PERLINDUNGAN KANAK-KANAK DARIPADA SEBARANG BENTUK KEGANASAN, EKSPLOITASI, PENDERAAN, PENGABAIAH TERMASUKLAH PEMERDAGANGAN ORANG DAN SETERUSNYA DIBERI REHABILITASI DAN DIINTEGRASI KE DALAM KELUARGA DAN MASYARAKAT

Setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk dilindungi daripada sebarang bentuk keganasan, eksploitasi, penderaan, pengabaian, termasuklah pemerdagangan orang. Hak perlindungan kanak-kanak meliputi hak seperti pendaftaran kelahiran dan akses kepada tatacara prosiding kes serta proses kehakiman yang mesra kanak-kanak.

Namun begitu, masalah bagi melindungi hak kanak-kanak daripada keganasan, eksploitasi, pengabaian dan penderaan masih wujud di Malaysia. Pada tahun 2021, 6,144 orang kanak-kanak didaftarkan sebagai orang yang memerlukan pemeliharaan dan perlindungan bawah Seksyen 17, Akta 611.

Justeru itu, lima (5) keutamaan strategik telah dikenal pasti bagi mencapai objektif ini iaitu:

Keutamaan Strategik 4:

Memperkukuh mekanisme perlindungan melalui pencegahan, pengesanan, proses rujukan dan intervensi terhadap kanak-kanak yang telah menjadi mangsa bagi penderaan, pengabaian, penganiayaan, eksploitasi serta keganasan rumah tangga

Keutamaan Strategik 5:

Mencegah pemisahan kanak-kanak daripada keluarga, dan menjamin pemeliharaan alternatif yang berkualiti dan perlindungan kanak-kanak yang tidak dijaga oleh ibu bapa, terpisah daripada keluarga, atau dimasukkan ke institusi

Keutamaan Strategik 6:

Memperkukuh perlindungan dan pencegahan terhadap eksploitasi dan pemerdagangan kanak-kanak

Keutamaan Strategik 7:

Perlindungan terhadap kanak-kanak yang berkonflik dengan undang-undang

Keutamaan Strategik 8:

Memastikan penggunaan internet yang selamat dan sesuai

¹⁸ Statistik Kanak-Kanak, Malaysia, 2022, Jabatan Perangkaan Malaysia

KEUTAMAAN STRATEGIK 4

Memperkuhkan mekanisme perlindungan melalui pencegahan, pengesanan, proses rujukan dan intervensi terhadap kanak-kanak yang telah menjadi mangsa bagi penderaan, pengabaian, penganiayaan, eksploitasi, keganasan rumah tangga

Penderaan dan eksploitasi kanak-kanak semakin meningkat. Penderaan ke atas kanak-kanak dibahagikan kepada tiga (3) kategori utama iaitu penderaan fizikal, seksual dan emosi. Bilangan keseluruhan kes penderaan melibatkan kanak-kanak bagi lima (5) tahun yang berturutan adalah sebanyak 3,547 kes (2019), 3,564 kes (2020), 3,760 kes (2021), 3,489 kes (2022) dan diikuti dengan 1,633 kes (sehingga Mei 2023)¹⁹.

Menurut PDRM, serangan amang seksual secara fizikal (rogol berkumpulan, sumbang mahram, seks luar tabii dan cabul) terhadap kanak-kanak yang dilaporkan pada tahun 2019 adalah berjumlah 732 kes dan ia meningkat kepada 993 kes pada tahun 2020, manakala pada tahun 2021 sebanyak 952 kes telah dilaporkan²⁰.

Selain itu, eksploitasi seksual secara dalam talian ke atas kanak-kanak juga dilihat semakin meningkat terutamanya

kesalahan pornografi yang membabitkan perkongsian dan capaian kepada bahan pornografi walaupun telah wujud Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 [Akta 792]. Trend ini menunjukkan perkembangan yang tidak sihat memandangkan pendedahan kepada bahan pornografi kanak-kanak mendorong kepada ketagihan seks dan akhirnya boleh membawa kepada perlakuan seksual. Manakala gangguan seksual dan perkahwinan bawah umur serta mangsa keganasan rumah tangga masih wujud.

Lonjakan insiden buli dalam kalangan murid di sekolah telah menjadi trend jenayah moden yang agak membimbangkan. Pada tahun 2022, kes buli dalam kalangan murid pada peringkat sekolah rendah dilaporkan sebanyak 726 kes, sementara pada peringkat sekolah menengah pula adalah sebanyak 2,792 kes²¹.

¹⁹Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat

²⁰Sumber: Polis Diraja Malaysia

²¹Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia

KEUTAMAAN STRATEGIK 5

Mencegah pemisahan kanak-kanak daripada keluarga, dan menjamin pemeliharaan alternatif yang berkualiti dan perlindungan kanak-kanak yang tidak dijaga oleh ibu bapa, terpisah daripada keluarga, atau dimasukkan ke institusi.

.....

Pemeliharaan dan perlindungan kanak-kanak di institusi kebajikan kanak-kanak kerajaan dan pusat jagaan kanak-kanak swasta adalah pilihan terakhir memandangkan penempatan kanak-kanak adalah mengambil kira pemeliharaan alternatif seperti meletakkan kanak-kanak bawah pemeliharaan Orang Yang Layak dan Sesuai (OYLS) dan keluarga pelihara. Pada tahun 2017, 5,537 orang kanak-kanak dijaga melalui 805 pusat jagaan yang berdaftar dan dimiliki oleh kerajaan dan NGO.

Majoriti kemasukan di institusi adalah mangsa kepada pengabaian, penderaan dan kemiskinan. Kewujudan pusat jagaan yang tidak berdaftar dan tidak dikawal selia serta milik orang persendirian juga merupakan satu cabaran yang perlu ditangani bagi mengelakkan masalah penderaan kanak-kanak.

KEUTAMAAN STRATEGIK 6

Memperkukuh perlindungan dan pencegahan terhadap eksploitasi dan pemerdagangan kanak-kanak

Pemerdagangan kanak-kanak: Malaysia merupakan antara negara destinasi, transit dan sebahagian kecilnya, negara sumber bagi pemerdagangan orang termasuklah kanak-kanak. Kerajaan Malaysia telah memanifestasikan keseriusan dalam menangani jenayah ini melalui penggubalan Akta Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran (2007) [Akta 670]. Kerajaan telah membangunkan satu Pelan Tindakan Kebangsaan Anti-pemerdagangan Orang (2021-2025) serta menambah baik aspek pengenalpastian mangsa berpandukan kepada indikator yang ditetapkan dalam *National Guidelines on Human Trafficking Indicators* (NGHTI). Selain itu, pelbagai langkah penambahbaikan perlu dilaksanakan termasuklah mengukuhkan tindakan proaktif melalui saringan mangsa pemerdagangan orang, memastikan intervensi yang pantas dan berkesan di samping menyediakan bantuan perundangan dan rujukan bantuan untuk mangsa yang terselamat.

Eksplotasi kanak-kanak dalam sektor ekonomi: Kanak-kanak yang bekerja berhak untuk mendapat perlindungan sosial yang sewajarnya agar tidak dieksploitasi oleh majikan. Kerajaan hendaklah memastikan majikan yang menggaji kanak-kanak atau orang muda atau kedua-duanya perlu mematuhi undang-undang yang berkuat kuasa bawah Akta Kanak-Kanak dan Orang Muda (Pekerjaan) 1966 [Akta 350]. Kanak-kanak dan orang muda juga perlu dididik dan diberi peluang untuk meningkatkan tahap sosioekonomi.

KEUTAMAAN STRATEGIK 7

Perlindungan terhadap kanak-kanak yang berkonflik dengan undang-undang

Kanak-kanak yang mempunyai konflik dengan undang-undang perlu diberikan perlindungan selaras dengan Perkara 37 dan 40 CRC. Bagi tujuan tersebut, Mahkamah Bagi Kanak-Kanak (MBKK) telah ditubuhkan bagi membicarakan kes-kes jenayah yang dilakukan oleh kanak-kanak, iaitu seseorang yang berumur bawah 18 tahun seperti yang diperuntukkan dalam Seksyen 2, Akta 611.

Penubuhan MBKK ini bertujuan untuk memberi perlindungan undang-undang terhadap kanak-kanak sama ada mereka dihadapkan di Mahkamah sebagai kanak-kanak yang berkonflik dengan undang-undang atau mangsa kepada perlakuan jenayah orang lain. Bahagian IV dan X, Akta Kanak-kanak 2001 juga telah memperuntukkan berkaitan MBKK dan tatacara jenayah di MBKK yang melibatkan proses pertuduhan, jaminan, perbicaraan serta perintah kepada pesalah kanak-kanak.

Kewujudan sistem mahkamah yang berasingan bagi kanak-kanak menggambarkan bahawa sistem keadilan jenayah di Malaysia mengiktiraf keperluan bagi memberi perhatian kepada tahap kematangan dan perkembangan fizikal serta mental kanak-kanak dalam pelaksanaan undang-undang. Kerajaan juga sedang mengambil pendekatan alternatif bagi kanak-kanak yang berkonflik dengan undang-undang dialihkan daripada sistem mahkamah sedia ada.

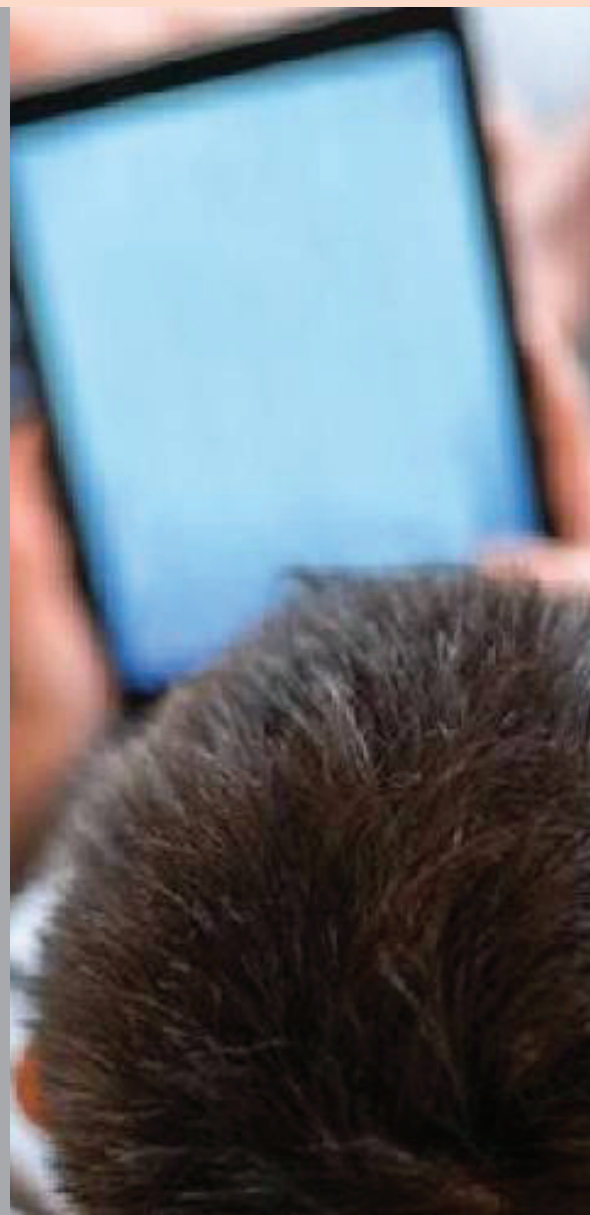

KEUTAMAAN STRATEGIK 8

Memastikan penggunaan internet yang selamat dan sesuai

Kadar penggunaan internet oleh kanak-kanak berumur lima (5) hingga 17 tahun telah meningkat daripada 28.5% pada tahun 2018 kepada 47% pada tahun 2020 di mana 56.3% kanak-kanak memiliki peranti sendiri. Walau bagaimanapun, tahap kesedaran ibu bapa terhadap kepentingan kawalan dan pemantauan melalui perisian atau peralatan yang membolehkan mereka memantau penggunaan internet anak-anak telah menurun daripada 62.4% kepada 53.3% dalam tempoh yang sama²². Ini kerana pada tahun 2020, hanya 34.4% ibu bapa yang menggunakan kawalan ibu bapa (parental control) untuk melindungi anak-anak mereka semasa menggunakan internet²³.

Dalam konteks ini, risiko perlindungan kanak-kanak dalam talian meningkat dengan pantas. Menurut Bahagian DII, PDRM, terdapat sebanyak 35 kes eksploitasi dan penderaan seksual dalam talian yang telah disiasat antara tahun 2017 dan tahun 2019 yang melibatkan elemen dalam talian atau teknologi.²⁴ Antara tahun 2015 hingga Februari 2023 sejumlah 407 laman berkaitan pedofilia dan pornografi kanak-kanak telah disekat melalui kerjasama SKMM, PDRM dan Interpol. Manakala antara Januari hingga Mac 2023, sebanyak 225 kandungan pornografi atau eksploitasi kanak-kanak telah diturunkan oleh penyedia platform media sosial.

²²Tinjauan Pendapat Bulan Keluarga Kebangsaan 2020, Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara

²³Malaysia Communications and Multimedia Commission (2020). Internet User Survey. Kuala Lumpur. Online. Available at <https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf/IUS-2020-Report.pdf>. Accessed July 14, 2021

²⁴Disrupting Harm di Malaysia: Bukti mengenai eksploitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian, September 2022-

OBJEKTIF 3

MEMASTIKAN SEMUA KANAK-KANAK BERKEMBANG MAJU DARI SEGI FIZIKAL, KOGNITIF, BAHASA, SOSIO-EMOSI, SAHSIAH DAN KEROHANIAN SUPAYA MEREKA MENCAPAI POTENSI YANG OPTIMUM

Perkara 28 CRC mengiktiraf hak kanak-kanak untuk mendapat pendidikan dan mengehendaki Negara Pihak untuk memenuhi hak tersebut dengan memberikan peluang yang sama rata kepada semua²⁵ kanak-kanak. Perkara 29 CRC pula menyatakan komitmen dalam tadbir urus dan hal ehwal pendidikan kanak-kanak bagi memastikan perkembangan personaliti, bakat dan keupayaan fizikal dan mental mengikut potensi mereka sepenuhnya. Matlamat SDG-4 pula menekankan komitmen negara untuk menyediakan pendidikan yang berkualiti dan inklusif di samping menggalakkan pendidikan sepanjang hayat.

Deklarasi ASEAN mengenai pengukuhan pendidikan untuk kanak-kanak dan belia yang tercicir sekolah telah menggariskan panduan menyeluruh mengenai cara untuk memastikan akses pendidikan yang saksama khususnya dalam kalangan kanak-kanak yang mempunyai risiko tercicir dan terpinggir. Komitmen antarabangsa dan serantau juga telah diambil kira dan turut dimasukkan dalam kerangka perundangan domestik seperti Akta Pendidikan 1996 [Akta 550] dan Peraturan-Peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas) 2013 yang berlandaskan dan selari dengan Perlembagaan Persekutuan dan dasar-dasar negara yang berkuat kuasa.

Justeru itu, lima (5) keutamaan strategik telah dikenal pasti bagi mencapai objektif ini iaitu:

Keutamaan Strategik 9:

Memperkuh penyampaian perkhidmatan yang lebih bersifat mesra kanak-kanak dalam aspek kesihatan reproduktif, kesihatan mental serta membendung penyalahgunaan dadah dan kesalahan jenayah dalam kalangan kanak-kanak.

Keutamaan Strategik 10:

Memperkuh ketersediaan dan kebolehcapaian serta kualiti sistem perkhidmatan intervensi awal bagi kanak-kanak kurang upaya.

Keutamaan Strategik 11:

Menjamin akses kepada Asuhan dan Pendidikan Awal Kanak-Kanak yang inklusif dan berkualiti.

Keutamaan Strategik 12:

Memastikan semua kanak-kanak perempuan dan lelaki untuk melengkapkan tempoh pendidikan wajib selaras Akta 550.

Keutamaan Strategik 13:

Mengurangkan jurang dalam keberhasilan pembelajaran.

²⁵Malaysia mempunyai reservasi terhadap Artikel 28(1)(a) yang mewajibkan pendidikan rendah dan memberikannya secara percuma kepada semua kanak-kanak

KEUTAMAAN STRATEGIK 9

Memperkukuh penyampaian perkhidmatan yang lebih bersifat mesra kanak-kanak dalam aspek kesihatan reproduktif, kesihatan mental serta membendung penyalahgunaan dadah dan kesalahan jenayah dalam kalangan kanak-kanak

i. Kesihatan reproduktif

Kajian Penduduk dan Keluarga Malaysia Kelima yang dijalankan oleh Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara pada tahun 2015 mendapati pengetahuan kesihatan reproduktif remaja berada pada tahap sederhana di mana hanya 38.4% remaja berumur 13 hingga 17 tahun mengetahui perkara berkaitan kaedah kontraseptif²⁶. Program advokasi dan pendidikan kesihatan seksual dan reproduktif dalam kalangan kanak-kanak dan remaja masih dianggap sensitif, sedangkan ia lebih bersifat holistik yang merangkumi semua aspek kesihatan bagi menjamin kesejahteraan kanak-kanak itu sendiri.

ii. Kesihatan mental

Kemurungan dalam kalangan kanak-kanak dan remaja yang berumur 13 hingga 17 tahun didapati telah meningkat daripada 18.3% pada tahun 2017 kepada 26.9% pada tahun 2022. Prevalens idea bunuh diri turut meningkat daripada 10% pada tahun 2017 kepada 13.1% pada tahun 2022. Lebih membimbangkan lagi, peningkatan mendadak bagi prevalens cubaan bunuh diri dalam kalangan kanak-kanak dan remaja iaitu daripada 6.9% pada tahun 2017 kepada 9.5% pada tahun 2022²⁷. Peningkatan kadar ini telah menunjukkan masalah kesihatan mental dan tingkah laku bunuh diri dalam kalangan kanak-kanak dan remaja yang perlu diberikan perhatian dan ditangani dengan segera.

²⁶Kajian Penduduk dan Keluarga Malaysia, 2014, Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara

²⁷Tinjauan Kajian Morbiditi dan Kesihatan 2022: Adolescent Health Survey

OBJEKTIF DASAR DAN KEUTAMAAN STRATEGI

iii. Penyalahgunaan dadah dan bahan

Kadar penyalahgunaan dadah yang melibatkan golongan remaja termasuklah yang masih bersekolah menunjukkan peningkatan daripada 1.5% pada tahun 2012 kepada 3.4% pada tahun 2017.²⁸ Menurut NHMS 2017, 2.8% remaja telah dilaporkan menggunakan dadah jenis *cannabis* dan 2.4% menggunakan dadah jenis *amphetamine* atau *methamphetamine*. 17% daripada remaja tersebut mula mengambil dadah seawal usia tujuh (7) tahun. Ganja, kratom dan *amphetamine* merupakan bahan yang paling banyak digunakan secara umum²⁹. Perkara ini juga didorong oleh kewujudan pelbagai jenis dadah dan bahan terlarang yang kini semakin berleluasa sehingga menyebabkan remaja dan murid-murid sekolah berisiko terdedah dengan kegiatan penyalahgunaan dadah. Oleh yang demikian, saringan dan intervensi awal perlu dilaksanakan sebelum mereka menjadi penagih dadah yang tegar.

iv. Merokok (Rokok Konvensional Dan Rokok Elektronik Atau Vape)

Berdasarkan Tinjauan Kesihatan dan Morbiditi Kebangsaan NHMS bagi Remaja pada tahun 2017, sebanyak 18.9% atau seramai 177,191 orang remaja berusia antara 13 hingga 17 tahun di kawasan luar bandar merupakan perokok semasa berbanding hanya sebanyak 13.6% atau seramai 165,019 orang remaja di kawasan bandar. Selain itu, sebanyak 11.2% atau seramai 104,904 orang remaja antara 13 hingga 17 tahun di kawasan luar bandar merupakan pengguna rokok elektronik berbanding hanya sebanyak 8.8% atau seramai 106,181 orang remaja di kawasan bandar.

v. Minuman Beralkohol

Berdasarkan NHMS bagi Remaja pada tahun 2017, sebanyak 8.9% atau seramai 83,446 orang remaja berusia antara 13 hingga 17 tahun di kawasan luar bandar merupakan peminum alkohol semasa berbanding sebanyak 11.2% atau seramai 136,071 orang remaja di kawasan bandar.

²⁸National Health and Morbidity Survey 2017: Adolescent and Mental Health
²⁹National Health and Morbidity Survey 2017: Adolescent and Mental Health

KEUTAMAAN STRATEGIK 10

Memperkuh ketersediaan dan kebolehcapaian serta kualiti sistem perkhidmatan intervensi awal bagi kanak-kanak kurang upaya

Sistem saringan atau diagnos serta program intervensi awal perlu dilakukan seawal yang mungkin supaya dapat meningkatkan kualiti hidup kanak-kanak kurang upaya dalam aspek penyertaan bagi membantu mereka berdikari dan menyumbang kepada masyarakat.

Pada masa yang sama, pendekatan diagnosis dan intervensi awal juga akan mengurangkan risiko keciciran pendidikan dalam kalangan kanak-kanak kurang upaya. Ia dapat membantu kanak-kanak yang mengalami proses perkembangan

yang lewat dan tidak berkeupayaan supaya dapat mencapai potensi mereka yang sepenuhnya.

Walaupun klinik dan hospital awam di Malaysia telah menyediakan penjagaan antenatal dan saringan untuk OKU termasuk penjagaan percuma bagi kanak-kanak kurang upaya, data tinjauan negara masih menunjukkan pengesanan atau diagnosis awal ketidakupayaan pada peringkat awal kanak-kanak rendah³⁰.

³⁰UNICEF (2020). *Childhood Disability in Malaysia. A Study of Knowledge Attitudes and Practices*. United Nations' Children's Fund, Kuala Lumpur

KEUTAMAAN STRATEGIK 11

Menjamin akses kepada Asuhan dan Pendidikan Awal Kanak-Kanak yang inklusif dan berkualiti

Program pendidikan pada peringkat awal kanak-kanak adalah penting kerana ia mempengaruhi ketersediaan kanak-kanak ke sekolah rendah dan membolehkan ibu bapa kembali untuk bekerja. Sehingga Disember 2022, sebanyak 3,061 buah TASKA berdaftar dengan JKM yang menyediakan asuhan dan didikan awal kanak-kanak yang berumur antara 0 hingga empat (4) tahun. Manakala, sehingga Julai 2023 terdapat sebanyak 9,897 kelas prasekolah KPM bagi menyediakan perkhidmatan pendidikan awal kanak-kanak.

Kadar enrolmen prasekolah bagi kanak-kanak berumur empat (4) hingga lima (5) tahun pada tahun 2010 ialah sebanyak 72.4% dan meningkat pada tahun 2016 kepada 85.5% tetapi menurun pada tahun 2017 kepada 84.3%.

Pada tahun 2022, Program Saringan Penentuan Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) yang diterajui oleh KPM telah berjaya menyaring seramai 6,726 orang murid Program Pemulihan Khas di seluruh negara. Daripada data ini, seramai 4,474 orang murid telah disahkan sebagai MBPK. Program saringan yang bermula pada tahun 2021 seperti ini menjadi pemangkin kepada proses pengesanan OKU dalam sistem persekolahan KPM. Pada masa yang sama, program ini membantu menempatkan MBPK dalam ekosistem pembelajaran yang bersesuaian dengan kemampuan dan kemahiran mereka³¹. Proses pengesanan awal MBPK perlu diperluaskan untuk capaian lebih ramai kanak-kanak OKU.

³¹Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia

KEUTAMAAN STRATEGIK 12

Memastikan semua kanak-kanak perempuan dan lelaki untuk melengkapkan tempoh pendidikan wajib selaras Akta 550

Usaha bagi memastikan ketersediaan kanak-kanak sebelum melangkah ke alam pekerjaan adalah penting. Dalam hal ini, kerajaan kini sedang dalam proses untuk melanjutkan tempoh pendidikan wajib, iaitu enam (6) tahun bagi pendidikan rendah dari Tahun Satu (1) hingga Tahun Enam (6) kepada 11 tahun, iaitu sehingga ke peringkat menengah atas bagi mengelakkan keciciran terutamanya daripada keluarga yang miskin³².

Walaupun terdapat pengurangan dalam kadar berhenti sekolah di sekolah rendah kerajaan, kelainan demografi tetap wujud. Kadar berhenti sekolah semasa peralihan dari sekolah rendah ke menengah menjadi satu cabaran yang mana kadar kanak-kanak lelaki yang berhenti sekolah adalah

lebih tinggi dengan kadar penyiapan sekolah untuk kanak-kanak perempuan lebih tinggi di kedua-dua peringkat rendah dan menengah.

Oleh yang demikian, pelbagai program dan intervensi yang spesifik perlu dilaksanakan bagi meningkatkan peratusan kanak-kanak yang telah tamat sekolah menengah. Ini kerana hanya 89.88% kanak-kanak lelaki yang tamat sekolah menengah berbanding 94.51% kanak-kanak perempuan pada tahun 2021. Pada tahun yang sama juga, peratusan murid lelaki yang tamat peringkat sekolah rendah adalah sebanyak 97.51%, manakala murid perempuan pula 100%³³.

³²Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia

³³Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia

KEUTAMAAN STRATEGIK 13

Mengurangkan jurang dalam keberhasilan pembelajaran

Di Malaysia, kadar ketidakseimbangan yang dihadapi oleh kanak-kanak dalam keberhasilan proses pembelajaran adalah sebanyak 13% pada tahun 2019. Selain itu, kanak-kanak kurang upaya yang berisiko tinggi tidak bersekolah atau tercicir mengalami kadar peralihan dan tamat persekolahan pada peringkat yang lebih awal dan lazimnya tidak mencapai tahap keberhasilan yang sama seperti kanak-kanak lain yang sebaya dengan mereka.³⁴

Namun begitu, melalui Peraturan-Peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas) 2013 di bawah Akta 550, MBPK boleh melanjutkan tempoh pendidikan seperti yang berikut:

i. Tidak lebih daripada dua (2) tahun di sekolah rendah;

ii. Tidak lebih daripada dua (2) tahun di sekolah menengah; atau

iii. Satu (1) tahun di sekolah rendah dan satu (1) tahun di sekolah menengah.

Bagi MBPK yang mengikuti pendidikan vokasional di sekolah menengah pendidikan khas vokasional boleh dilanjutkan bagi tempoh satu (1) tahun lagi³⁵.

³⁴UNICEF (2019). *Issue Brief: Children with disabilities in Malaysia*. United Nations' Children's Fund, Kuala Lumpur.

³⁵Kementerian Pendidikan Malaysia

OBJEKTIF 4

MENINGKATKAN PELUANG KANAK-KANAK MENGIKUT TAHAP KEUPAYAAN BAGI PENYERTAAN YANG BERMAKNA DALAM PERKARA-PERKARA YANG BERKAITAN DENGAN KEPENTINGAN TERBAIK DAN KESEJAHTERAAN MEREKA

Kanak-kanak mempunyai hak yang sama seperti orang dewasa untuk mendapat maklumat dan menyuarakan pendapat mereka ke atas isu yang akan mempengaruhi kehidupan mereka. Suara mereka hendaklah diberikan pertimbangan yang sewajarnya mengikut umur dan kematangan mereka. Penyertaan secara sukarela oleh kanak-kanak terutamanya daripada golongan terpinggir, berlainan umur dan keupayaan dalam semua perkara akan membantu penyediaan perkhidmatan bagi memenuhi keperluan kanak-kanak.

Antara masalah yang telah dikenal pasti adalah ketidakseimbangan hak kanak-kanak dalam mengakses maklumat, hak dan peluang untuk didengari serta hak dan peluang untuk menyertai keputusan yang menyentuh hal ehwal mereka. Oleh yang demikian, bagi mengatasi ketidakseimbangan tersebut tiga (3) keutamaan strategik berikut telah dikenal pasti.

Keutamaan Strategik 14:

Memperkuhkan penyertaan dan amalan kanak-kanak yang selamat dan bermakna dalam komuniti, sekolah dan dalam talian

Keutamaan Strategik 15:

Mengurangkan ketidaksamaan dalam mengakses maklumat yang berkualiti dan bahan bersesuaian bagi kanak-kanak

Keutamaan Strategik 16:

Memupuk budaya dalam kalangan masyarakat supaya lebih mendengar dan mempertimbangkan pandangan kanak-kanak secara aktif

KEUTAMAAN STRATEGIK 14

Memperkukuh penyertaan dan amalan kanak-kanak yang selamat dan bermakna dalam komuniti, sekolah dan dalam talian

Selain daripada Majlis Perwakilan Kanak-Kanak (MPKK), platform pada peringkat sekolah, komuniti, kebangsaan dan negeri adalah terhad. Kekurangan ini menjadi faktor utama yang mengakibatkan ketirisan hak kanak-kanak dalam penggubalan dasar. Walaupun wujud platform yang sedemikian, norma gender akan mempengaruhi peranan dan keputusan yang akan menghalang peluang dan minat kanak-kanak. Pada masa yang sama, kanak-kanak kurang upaya juga seringkali dipinggirkan untuk mengambil bahagian dalam perbincangan ke atas keputusan yang mempengaruhi kehidupan mereka. Ini kerana masyarakat menganggap kanak-kanak kurang upaya tidak mampu berdikari dan sentiasa memerlukan penjagaan³⁶.

Mekanisme bagi penyertaan kanak-kanak akan diperkukuh dan penyertaan kanak-kanak akan dimasukkan ke dalam kerangka akauntabiliti dan pembinaan kapasiti dalam sektor awam pada peringkat kebangsaan, negeri, komuniti, pihak berkuasa tempatan dan dalam talian. Justeru, platform untuk penyertaan kanak-kanak juga akan diperkukuhkan supaya dapat memberikan penyertaan yang sama rata antara gender dan keupayaan.

³⁶UNICEF (2019). *Childhood Disability in Malaysia KAP study*. United Nations' Children's Fund, Kuala Lumpur

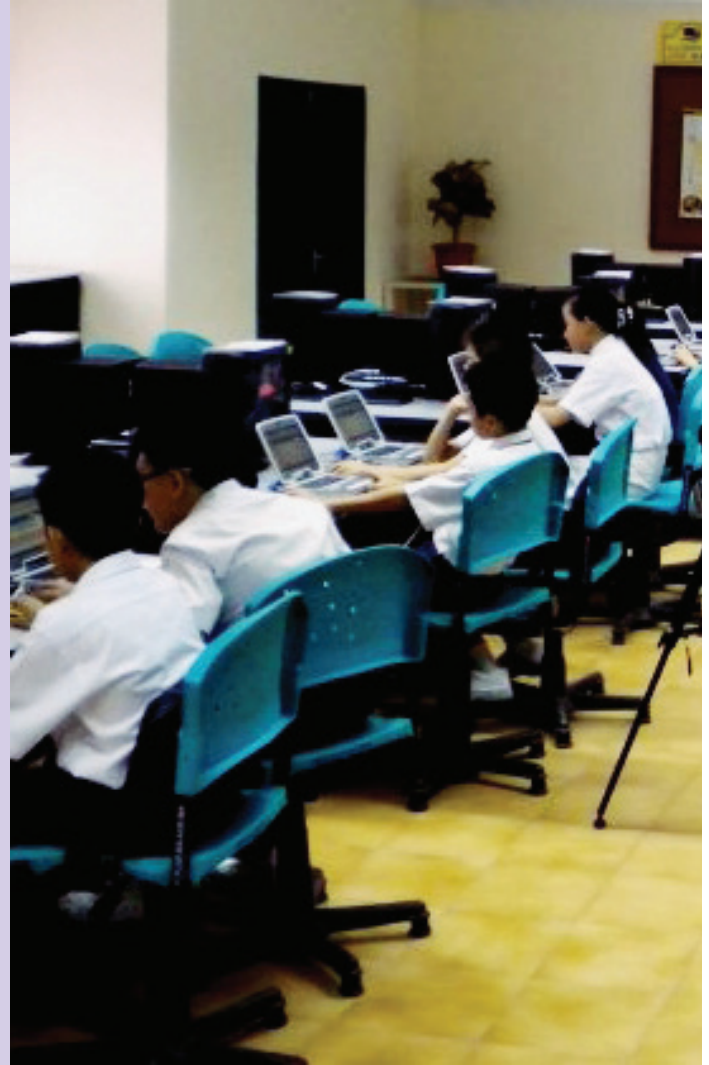

KEUTAMAAN STRATEGIK 15

Mengurangkan ketidaksamaan dalam mengakses maklumat yang berkualiti dan bahan bersesuaian bagi kanak-kanak

Perkara 17 CRC mengiktiraf hak kanak-kanak untuk mengakses maklumat dan bahan kandungan yang dapat membantu mereka untuk melindungi diri sendiri daripada sebarang bahaya dan eksploitasi. Dalam hal ini, perlu dipastikan kanak-kanak mendapat akses maklumat daripada pelbagai sumber yang sahih. Walaupun akses digital di Malaysia telah bertambah baik, namun masih terdapat jurang di seluruh negara. Jabatan Perangkaan Malaysia melaporkan bahawa peratusan penggunaan internet oleh individu di kawasan bandar adalah 92.4% jika dibandingkan dengan 79.4% di kawasan luar bandar³⁷. Tinjauan oleh pihak Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia pula mendapati bahawa 47% kanak-kanak berumur antara lima (5) hingga 17 tahun menggunakan internet dengan 97.6% daripada mereka menggunakan telefon pintar untuk mengakses internet³⁸.

Ketidaksamaan dan jurang dalam mengakses maklumat akan ditangani dengan menambah baik penyediaan maklumat agar boleh diakses oleh kanak-kanak yang berlainan umur dan keupayaan. Usaha lain adalah dengan menambah baik kebolehcapaian digital bagi kanak-kanak khususnya di kawasan pedalaman yang merangkumi kanak-kanak Orang Asli dan peribumi di Sabah dan Sarawak. Selain itu, program untuk melengkapi kanak-kanak dengan kemahiran dan pengetahuan yang bersesuaian untuk mengakses maklumat juga perlu diperkasa dan ditambah baik.

³⁷Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

³⁸Internet User Survey 2020 (IUS 2020) <https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf/IUS-2020-Report.pdf>

KEUTAMAAN STRATEGIK 16

Memupuk budaya dalam kalangan masyarakat supaya lebih mendengar dan mempertimbangkan pandangan kanak-kanak secara aktif

Walaupun terdapat peruntukan dan mekanisme yang mewajibkan penyertaan kanak-kanak dalam membuat keputusan, namun norma sosial yang tidak sihat seperti norma gender, umur dan kelainan keupayaan merupakan cabaran utama yang menghalang akses kepada maklumat.

Satu budaya yang mendorong usaha secara aktif untuk melibatkan pandangan kanak-kanak dalam semua peringkat masyarakat adalah penting bagi memupuk persekitaran yang kondusif dalam penglibatan kanak-kanak tanpa mengira gender, umur dan keupayaan. Bagi memupuk budaya tersebut, promosi norma positif perlu dilaksanakan melalui kempen kesedaran, pimpinan rakan sebaya dan program yang melibatkan pihak berkepentingan. Penglibatan kanak-kanak perlu dilihat sebagai peluang untuk merapatkan jurang antara generasi.

LAIN-LAIN OBJEKTIF SOKONGAN

Pelaksanaan dan intervensi bukan sahaja akan mensasarkan kanak-kanak secara langsung tetapi juga persekitaran kanak-kanak. Bagi tujuan ini peranan ibu bapa/penjaga, keluarga dan komuniti akan turut diberi keutamaan supaya dapat menjalankan peranan sebagai pelindung kanak-kanak.

Bagi memastikan pelaksanaan Dasar kekal relevan dan realistik maka aspek penyelidikan, pembangunan, pemantauan dan penilaian akan sentiasa diberi keutamaan dan dilaksanakan dari semasa ke semasa.

STRATEGI PELAKSANAAN

Pelaksanaan Dasar ini akan melibatkan pelbagai sektor seperti kerajaan persekutuan, negeri dan swasta dengan kerjasama NGO dan komuniti. Satu Pelan Tindakan yang berasingan bagi mengiringi Dasar ini juga akan disediakan.

Setiap agensi pelaksana bertanggungjawab untuk merancang, melaksana, memantau, menilai dan menyelaraskan program dan aktiviti termasuk penyediaan peruntukan.

Perkhidmatan yang disediakan perlu melibatkan program dan intervensi terancang yang akan melibatkan pelbagai sektor supaya kanak-kanak dan keluarga mereka mempunyai taraf hidup yang baik serta keperluan dan hak dipenuhi.

Perkhidmatan ini disasarkan kepada semua golongan masyarakat dan penekanan diberikan kepada kumpulan berisiko dengan memberi khidmat sokongan dan intervensi untuk membina kemahiran ibu bapa dan menggalakkan sikap yang positif dan gaya hidup yang sihat, aktif dan cergas.

Pengurusan kes individu juga akan dijalankan oleh pekerja kes dan pekerja sosial untuk mengenal pasti keluarga dan situasi di mana kanak-kanak mempunyai keperluan yang berbeza. Pekerja kes dan pekerja sosial ini berperanan untuk menjalankan penilaian keperluan dan risiko, penyelarasan serta pemantauan sokongan.

SENARAI AKTA BERKAITAN KANAK-KANAK

- Perlembagaan Persekutuan, Jadual Kesembilan, Senarai III – Senarai Bersama
- Akta Bantuan Guaman 1971 [Akta 26];
- Akta Keterangan 1950 [Akta 56];
- Akta Pendaftaran Negara 1959 [Akta 78];
- Akta Orang Asli 1954 [Akta 134];
- Akta Imigresen 1959 [Akta 155].
- Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 [Akta 164];
- Akta Pendaftaran Pengangkatan 1952 [Akta 253];
- Akta Pengangkatan 1952 [Akta 257];
- Akta Pendaftaran Kelahiran dan Kematian 1957 [Akta 299];
- Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308]
- Akta Pengangkutan Jalan 1978 [Akta 333];
- Akta Kanak-Kanak dan Orang Muda (Pekerjaan) 1966 [Akta 350];
- Akta Pusat Jagaan 1993 [Akta 506]
- Akta Keganasan Rumah Tangga 1994 [Akta 521];
- Akta Penjara 1995 [Akta 537];
- Akta Pendidikan 1996 [Akta 550];
- Akta Kanun Keseksaan [Akta 574];
- Akta Kanun Tatacara Jenayah 2006 [Akta 593];
- Akta Kanak-Kanak 2001 [Akta 611];
- Akta Pertubuhan Belia dan Pembangunan Belia 2007 [Akta 668];
- Akta Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran 2007 [Akta 670];
- Akta Keterangan Saksi Kanak-Kanak 2007 [Akta 676];
- Akta Orang Kurang Upaya 2008 [Akta 685];
- Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 [Akta 792];
- Akta Antigangguan Seksual 2022 [Akta 840];

Bahagian D11	Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak
CEDAW	<i>Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination</i>
CRC	<i>Convention on the Rights of the Child</i>
CRPD	<i>Convention on the Rights of Persons with Disabilities</i>
DKKN	Dasar Kanak-Kanak Negara
DPKK	Dasar Perlindungan Kanak-Kanak
IPU	Indeks Pencemaran Udara
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
MBKK	Mahkamah Bagi Kanak-Kanak
MBPK	Murid Berkeperluan Pendidikan Khas
MPKK	Majlis Perwakilan Kanak-Kanak
NGHTI	<i>National Guidelines on Human Trafficking Indicators</i>
NGO	<i>Non-Governmental Organisation</i>
NHMS	<i>National Health and Morbidity Survey</i>
OKU	Orang Kurang Upaya
OYLS	Orang yang Layak dan Sesuai
PEKERTI	Dasar Pendidikan Kesihatan Reproktif dan Sosial Kebangsaan
PTCOP	Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-Kanak dalam Dunia Siber
RMKe-13	Rancangan Malaysia Ketiga Belas
SDG	<i>Sustainable Development Goals</i>
SRH	<i>Sexual Reproductive Health</i>
TASKA	Taman Asuhan Kanak-Kanak

HAK KANAK-KANAK ADALAH TANGGUNGJAWAB BERSAMA

